

Emil Öhmännin Säätiön toiminta- kertomus 2022

Emil Öhmännin Säätiö sr on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisena filologian edesmenneen professorin Emil Öhmännin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisena filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja. Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan vuosittain sellainen apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myös varttuneelle germaanisesta, kernaammin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansiotyöstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia. Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan myös muilla tarkoitusta välittömästi edistävillä toimintamuodoilla.

Toiminnassa ei nähdä epävarmuustekijöitä ja toiminnan ennakoidaan jatkuvan ennallaan.

APURAHAT

Apurahoja annetaan henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, tutkimusyhteistyöhön (esimerkiksi ulkomaalaisten tutkijoiden vierailuihin) ja konferenssien järjestämiseen. Erityisesti suositetaan useamman kuukauden mittaista ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä. Ulkomailla tapahtuvaan työskentelyyn voidaan lisätä kohtuulliset matka- ja oleskelukustannukset.

Säätiön hallitus päätti vuonna 2022, että apurahojen kokonaisjakosumma on enintään 57 000 euroa, ja varasi mahdollisuuden nostaa hieman jakosummaa hyvillä perusteilla apurahoista päätettäessä.

Säätiö myönsi toimintavuonna 6 (vuonna 2021 6) apurahaa saksan kielen, kääntämisen ja saksankielisen kirjallisuuden tutkimukseen yhteensä 56 190 euroa (50 000 euroa). Henkilökohtaisiin apurahoihin ei myönnetty yliopistokorvauksia. Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 48 000 euroa (42 250 euroa vuonna 2021) ja muita apurahoja 8 190 euroa (7 750 euroa).

MYÖNNETYT APURAHAT

Leena Eilittä (Helsingin yliopisto)
720 € Matka-apuraha konferenssiin "Short Fiction as World Literature" Lissabonissa 27.-29.10.2022.

Tuija Kinnunen (Helsingin yliopisto)
4 000 € Tutkimusvierailu Berliiniin saksalaiseen riskienarvioinnin tutkimuskeskukseen.

Lauri Marjamäki (Helsingin yliopisto), 24 000 € Henkilökohtainen apuraha väitöskirjatutkimukseen saksan relativilauseesta historiallisen puhekielen aineistoissa.

Lauri Marjamäki (Helsingin yliopisto) 1 970 € Apuraha Hel-

singissä 9.-11.8.2023 järjestettävän "Handbuch frühneuzeitlicher Grammatiken" (Varhaisen uuden ajan kielioppien käsikirja) -kollokvion järjestämiseen

Frederike Schram (Turun yliopisto), 24 000 € Henkilökohtainen apuraha väitöskirjatutkimukseen alaksan käytöstä sosiaalisessa mediassa.

Sabine Ylönen (Jyväskylän yliopisto) 1 500 € Matka-apuraha Saksan soveltavan kielitieteen (GAL) konferenssiin Würzburgissa 28.-30.9.2022.

Säätiölle tuli yhteensä 25 (27) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä 455 312 euroa (385 971 euroa). Apurahojen myön-
nöstä ilmoitettiin ja apurahat julkistettiin lokakuun 10. päivänä Suomalaisen Tiedeakatemian teemaillan yhteydessä sekä Suomalaisen Tiedeakatemian kotisivuilla www.acadsci.fi.

Apurahahakemukset arvioi kaksi säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa sekä hallituksen jäsen koordinaattorina. Asiantuntijat ja jäävydet on kirjattu hallituksen pöytäkirjan liitteenä olevaan esitykseen. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen myönnettävistä apurahoista. Hallitus teki asiantuntijoiden esitykseen 6 190 euron lisäyksen pohjautuen hallituksen kokouksessa 2/2022 tehtyyn 57 000 euron jakovaraan. Säätiön hallitus

on tutustunut säätiölain edellyttämään lähipiiriohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Kertomusvuonna julistettiin haettavaksi Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksan-instituuttiin Berliiniin. Instituutti-apurahalla katetaan matkat, majoitus ja työpaikka instituutin tiloissa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Apuraha on suuruudeltaan 1 000 euroa kuukaudessa. Tutkimusalat olivat saksan kielen ja saksankielisen alueen kulttuurin tutkimus, ja apurahaa pystyivät hakemaan kaikki suomalaisten yliopistojen tutkijat, mukaan lukien jatko-opiskelijat. Hakijat lähettivät hakemukset suoraan Suomen Saksan-instituuttiin, jonne hakemuksia saapui kaikkiaan yksitoista. Instituutti teki

säätiön hallitukselle esityksen yhdestä hakemuksesta. Säätiön hallitus päätti apurahasta esityksen mukaisesti ja apurahan suuruudeksi 3 000 euroa.

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemian varojen ohella, Tiedeakatemian varainhoitaja ja Tiedeakatemian hallituksen nimeämä omaisuudenhoitotoimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Kimmo Kaski, Pekka Ilmakunnas, Tuula Linna, Päivi Pahta ja Pekka Aula sekä kutsuttuina asiantuntijoina Anders Ekholm ja Ralf Sunell. Säätiössä noudatettiin Suomalaisen Tiedeakatemian 2021 päivitettyä sijoitusstrategiaa.

Säätiön vuoden 2022 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Navigator Partners Oy. Säätiön osake- ja korkosalkkua hoiti Nordea ja lisäksi säätiöllä on sijoitus eQ:n kiinteistörahastossa. Säätiön tilintarkastajana toimi KHT Riku Kärnä varamiehenään KHT Helena Sinisalo.

Säätiön peruspääoma 31.12.1993 oli 1 546 532,16 markkaa (260 108,04 euroa). Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden kirjanpitoarvo 31.12.2022 oli 2 854 639,58 euroa (2 896 912,31 euroa vuonna 2021) ja markkina-arvo 3,10 milj. euroa (3,64 milj. euroa). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 36 761,96 euroa alijäämää (207 728,83 euroa ylijäämää vuonna 2021). Tulos on muodostunut pääosin sijoitustoiminnan tuotosta. Omai-

suuden tuotto oli -10,5 % (22,8 %). Osake- ja korkosijoitusten tuotto oli -12,6 % (24,7 %) ja kiinteistörahaston tuotto 7,9 % (9,3 %).

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön sääntöjen mukaan hallituksen puheenjohtajana toimii Suomalainen Tiedeakatemia ry:n esimies ja varapuheenjohtajana varaesimies. Suomalainen Tiedeakatemia ry:n hallitus nimeää säätiön hallitukseen kalenterivuodeksi kerrallaan vähintään kolme ja enintään kahdeksan muuta jäsentä, joista vähintään yhden jäsenen tulee edustaa säätiön toimialaa.

Hallitus 2022: hallituksen puheenjohtaja professori Kimmo Kaski; varapuheenjohtaja professori Tuula Linna. Muut hallituksen jäsenet: professorit Pekka Ilmakunnas (taloudenhoitaja); Päivi Pahta (sihteeri); Juha Kinnunen, Johanna Mappes, Jari Ojala, Heta Pyrhönen, Liisa Tiittula ja Jukka Westermarck.

Säätiön hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa.

SÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

PRH on vahvistanut vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain edellyttämät uudet säännöt 12.6.2018.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.